

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122015304
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122015304.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Dušana Szabó a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v A., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o sťažnostiach odsúdeného a občianskeho združenia DUMISK, o.z., proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 25.01.2023, č. k. 5PP/171/2022-25, na neverejnóm zasadnutí konanom dňa 23.03.2023 v Trnave takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosti odsúdeného A. B. a občianskeho združenia DUMISK, o.z., so sídlom Mlynárska 37/29, 926 01 Sereď, IČO: 52111393, z a m i e t a j ú.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením zo dňa 25.01.2023, č. k. 5PP/171/2022-25, podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona zamietol návrh občianskeho združenia DUMISK, o.z., so sídlom Mlynárska 37/29, 926 01 Sereď (ďalej len občianske združenie), o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného A. B. (ďalej len odsúdený), ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 10.06.2013, sp. zn. 1T/47/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.06.2014, sp. zn. 4To/55/2014.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, avšak ani jedna materiálna podmienka.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku okresný súd uviedol, že odsúdený túto podmienku splnil iba čiastočne, keďže z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS zistil, že pedagogická dokumentácia obsahuje negatívny poznatok o porušení ústavného poriadku, kedy počas kontroly referentom režimu nemal pri sebe preukaz odsúdeného, čo bolo riešené bez uloženia disciplinárneho trestu a neskôr sa odsúdený dopustil porušenia zákonných povinností. Počas výkonu trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou bolo správanie odsúdeného na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektoval, osobnú hygienu mal osvojenú, v kolektíve odsúdených konfliktné situácie neboli zaznamenané. Doposiaľ bol dvanásťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. V rámci vnútornej diferenciacie je umiestnený do diferenciacnej skupiny „B“. Odsúdený je od 06.12.2016 zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom, vnútorná prevádzka ústavu-kuchyňa odsúdených, kde pracuje ako kuchár. Pracovná morálka je na požadovanej úrovni, pracovné povinnosti si plní k spokojnosti nadriadených, pracovné návyky a zručnosti má osvojené. Resocializačná prognóza sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako menej priaznivá. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, okresný súd konštatoval, že táto u odsúdeného nie je splnená. Okresný súd vychádzal z odpisu z registra trestov, v ktorom má odsúdený evidovaných 9 záznamov. Z doposiaľ uložených trestov prevažuje u odsúdeného ukládanie nepodmienených trestov odňatia slobody, pričom v dvoch prípadoch súd upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom

na predchádzajúce odsúdenia. Okrem toho okresný súd zistil, že odsúdený už raz bol v minulosti podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Šancu viesť riadny život po tomto prepustení však odsúdený nevyužil, keďže pokračoval v páchaní početnej trestnej činnosti, za ktorú mu boli zo strany súdov ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody. Trestná minulosť odsúdeného a doposiaľ uložené tresty neboli pre okresný súd dostatočne presvedčivým dôkazom, že odsúdený po podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zmení svoje správanie a svoj život povedie v súlade so zákonom. Napriek tomu, že je odsúdený schopný správať sa v podmienkach ústavu vzorne a na požadovanej úrovni, je jeho resocializačná prognóza stále hodnotená ako menej priaznivá, čo viedlo okresný súd k stotožneniu sa s názorom riaditeľa ústavu, že vzhľadom na kriminálnu minulosť odsúdeného nie je možné zaručiť vedenie riadneho života po podmienčnom prepustení. Z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie mal okresný súd za to, že náprava páchatelia a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmienčným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Po vyhlásení napadnutého uznesenia sa prokurátor vzdal práva podať sťažnosť, avšak odsúdený zahlásil sťažnosť, ktorú ku dňu konania neverejného zasadnutia bližšie neodôvodnil. Občianske združenie si ponechalo lehotu na podanie sťažnosti.

Občianske združenie osobitným písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 31.01.2023 proti napadnutému uzneseniu podalo sťažnosť, v ktorej zároveň žiadalo o doučenie napadnutého uznesenia na ním uvedené adresy.

Prokurátor sa k dôvodom sťažnosti nevyjadril.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

Krajský súd v Trnave na podklade podaných sťažností podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým odsúdený a občianske združenie podali sťažnosti, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že sťažnosti boli podané voči rozhodnutiu, voči ktorému sú prípustné, podali ju osoby oprávnené - odsúdený a občianske združenie v zákonom stanovenej lehote. Zároveň preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil aj to, že sťažnosti odsúdeného a občianskeho združenia nie sú dôvodné.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienčné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal pomernú časť - dve tretiny – z trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za zločin (v zmysle § 66 ods. 1 písm. b) Tr. por.).

Okresný súd správne vyhodnotil, že správanie odsúdeného vo výkone trestu nepreukazuje polepšenie tak, aby bolo možné dospieť k záveru, že táto podmienka je splnená v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. Vychádzajúc so záverov hodnotenia riaditeľa ústavu a kriminálnej anamnézy odsúdeného je krajský súd toho názoru, že odsúdený sa len formálne prispôbil podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, ktorý záver mimo iné podporuje aj resocializačná prognóza, ktorá sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako menej priaznivá. Okrem toho, správanie odsúdeného v predchádzajúcich ústavoch nebolo vždy na požadovanej úrovni, keďže sa v týchto dopustil dvoch previnení tým, že porušil ústavný poriadok, kedy počas kontroly referentom režimu nemal pri sebe preukaz odsúdeného a porušil i zákonné povinnosti.

Pokiaľ ide o splnenie druhej materiálnej podmienky, okresný súd správne a v súlade so zákonom dospel k záveru o tom, že žiadna z objektívne zistiteľných skutočností nedáva dostatočné záruky na to, že v prípade prepustenia na slobodu odsúdený bude viesť riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane. Takéto očakávanie nie je reálne, pretože odsúdený má v odpise registra trestov zaznamenaných celkom deväť odsúdení a bol už opakovane aj vo výkone trestu odňatia slobody (a bol už aj podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, avšak odsúdený sa v skúšobnej dobe neosvedčil a bol mu nariadený výkon zvyšku trestu odňatia slobody). Z uvedeného vyplýva, že odsúdený už v minulosti mal možnosť preukázať, že vie viesť riadny život, avšak počas doby, kedy bol na slobode, prejavoval opakovane sklony k páchaniu trestnej činnosti.

Krajský súd má za potrebné odsúdenému tiež na tomto mieste pripomenúť, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Treba zdôrazniť fakt, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje žiadny právny nárok. Podmiennečné prepustenie je odôvodnené len vtedy, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, teda, že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Treba ešte dodať, že posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné zaradiť aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. okrem formálnej podmienky súčasne spĺňať aj dve materiálne podmienky a to, že svojim správaním vo výkone trestu odňatia slobody preukázal polepšenie a zároveň je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený nespĺňa obe materiálne podmienky vyplývajúce z vyššie uvedeného ustanovenia a preto súd I. stupňa správne a v súlade so zákonom rozhodol, keď návrh občianskeho združenia DUMISK, o.z., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Keďže krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie, resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosti odsúdeného a občianskeho združenia ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.